

28 april 2020

Auteur: Daphne Cornelisse

Onderzoek: Zetelpeiling april 2020

Samenvatting

Winst VVD zet door: +12 zetels sinds begin coronacrisis

In de zetelpeiling van Ipsos en EenVandaag stijgt de VVD met 4 zetels ten opzichte van een maand geleden. De partij van premier Rutte groeit daarmee 12 zetels sinds het begin van de coronacrisis en komt nu uit op 39 zetels.

Net als vorige maand is de winst voor de VVD vooral te danken aan het optreden van premier Rutte in de coronacrisis. Het vertrouwen in zijn functioneren is onverminderd hoog ten opzichte van een maand geleden. Driekwart (76 procent) vindt dat de premier het goed doet. Voor de coronacrisis kwam het vertrouwen in hem vaak niet boven de 40 procent uit.

Een nieuwe VVD-kiezer over zijn overstap: 'Ik blijf me verbazen over de onvermoeibaarheid van Rutte. Ik denk dat niemand anders dit beter zou kunnen.' En een ander: 'Ik was eerst bang dat Rutte zou gaan zwalken, maar ik zit nu toch best op 1 lijn met die man.'

50PLUS in de min door ruzie

Ook intern geruzie bij 50PLUS is een verklaring voor de winst voor de liberalen. 50PLUS verliest deze maand twee zetels in De Peiling door de bestuurscrisis in de partij. De afgelopen weken was er veel te doen over de positie van Geert Dales als partijvoorzitter, met zijn opstappen dit weekend tot gevolg. Het juiste besluit, zegt 71 procent van de 50PLUS-kiezers in een onderzoek van EenVandaag.

Maar het zetelverlies laat zien dat kiezers niet te spreken zijn over het gedoe in de partij. Ook onder kiezers die de partij trouw blijven, is er chagrijn over de situatie. Ruim eenderde van de huidige 50PLUS-kiezers (37 procent) zegt in het onderzoek van EenVandaag een negatiever beeld van de partij te hebben dan een maand geleden. Onder kiezers die bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen op 50PLUS stemden is het imago nog slechter: ruim de helft (54 procent) denkt negatiever over de partij.

FVD en PVV stabiel

Vorige maand verloren Forum voor Democratie en de PVV samen 8 zetels in De Peiling. Die klap komen de rechtse partijen deze maand niet te boven. De PVV staat deze maand op 14 zetels en FVD blijft op 10.

Ook het CDA blijft deze maand stabiel op 14 zetels in De Peiling. Zij profiteren niet van het hoge vertrouwen in CDA-ministers Hoekstra en De Jonge die een hoofdrol spelen in de coronacrisis. Zeven op de tien mensen zeggen in het onderzoek van EenVandaag dat zij het nu goed doen. Beide ministers zijn in de race voor het CDA-lijsttrekkerschap, maar hun eigen achterban heeft wel een favoriet.

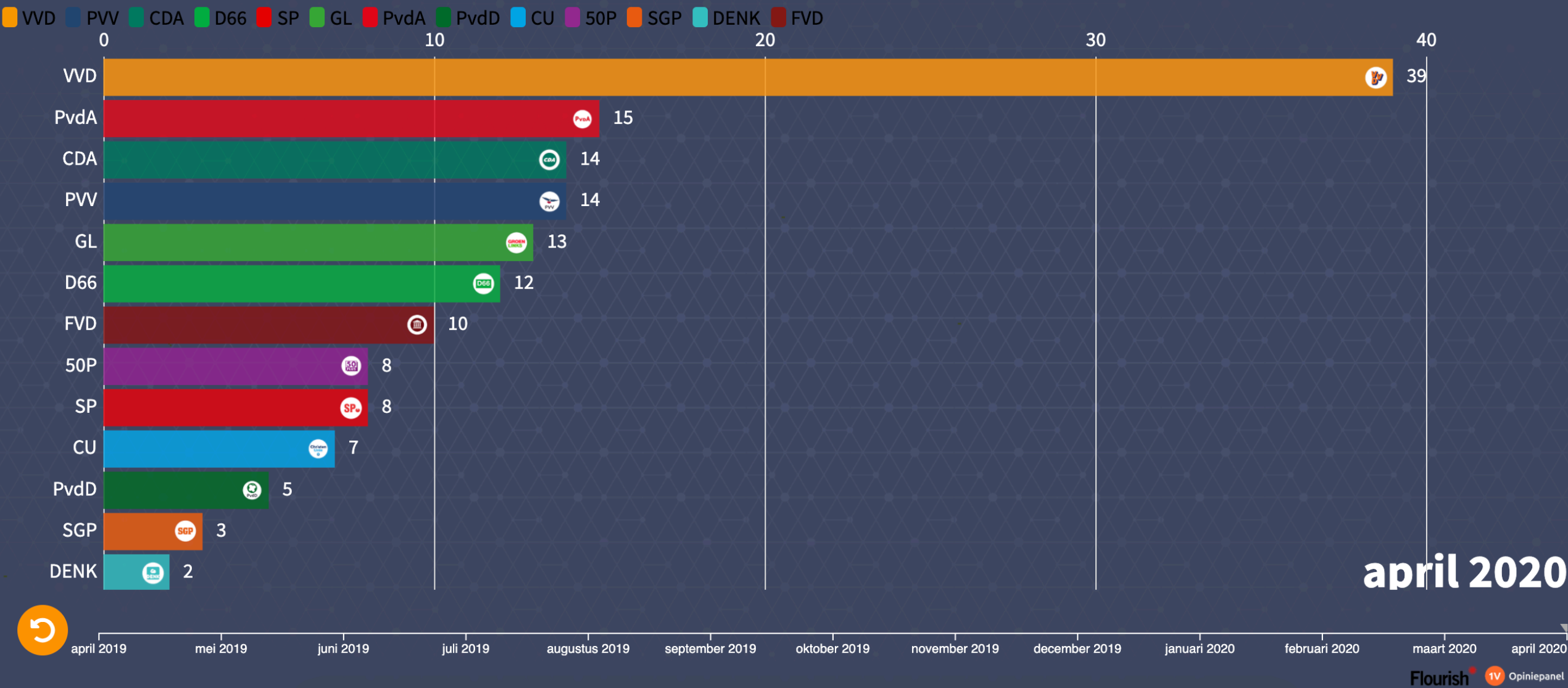
Zetelpeiling

VVD op winst

Allereerst, hoeveel vertrouwen heb je dat het kabinet-Rutte III zijn werk goed doet?

- Veel vertrouwen: 25%
- Redelijk wat vertrouwen: 45%
- Niet zo veel vertrouwen: 17%
- Geen vertrouwen: 12%
- Weet niet / geen mening: 1%

De Peiling kabinet-RutteIII
Zetelverdeling

Coronacrisis

Veel vertrouwen in crisisministers

De volgende ministers spelen een grote rol in de coronacrisis. Hoeveel vertrouwen heb jij erin dat de volgende politici hun werk als minister goed doen?

	Mark Rutte	Hugo de Jonge	Martin van Rijn	Wopke Hoekstra	Ferdinand Grapperhaus	Arie Slob
Veel	38%	28%	27%	34%	18%	14%
Redelijk wat	38%	43%	41%	38%	40%	43%
Weinig	12%	15%	12%	15%	22%	23%
Geen	12%	12%	11%	9%	13%	13%
Weet niet / geen mening	0%	2%	9%	4%	7%	7%

Hoeveel vertrouwen heb je in de manier waarop de overheid omgaat met de uitbraak van het coronavirus? Met 'overheid' bedoelen wij de betrokken organisaties. Denk aan het RIVM, de GGD of het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

- Veel vertrouwen: 24%
- Redelijk veel vertrouwen: 46%
- Niet zo veel vertrouwen: 18%
- Helemaal geen vertrouwen: 12%
- Weet niet / geen mening: 0%

Coronacrisis

Steun voor verlengen maatregelen

Het kabinet besloot vorige week dat kinderen geleidelijk weer naar school kunnen vanaf 11 mei. De kinderopvang gaat open voor alle kinderen en middelbare scholen gaan onder voorbehoud op 2 juni open. Verder gaan sportverenigingen weer open om kinderen samen te laten sporten. Tussen 12 en 18 jaar gebeurt dat met 1,5 meter afstand.

Verder werden veel bestaande maatregelen verlengd. Horeca, bioscopen, theaters en musea blijven dicht en er is geen bezoek mogelijk in verpleeg- en verzorgingshuizen. Ook worden er geen evenementen gehouden tot 1 september en worden de Eerste en Eredivisie stopgezet voor dit seizoen. Verder blijft het advies van het kabinet om zoveel mogelijk thuis te blijven en te werken en 1,5 meter afstand te houden.

Als je kijkt naar de nieuwe coronamaatregelen, wat had het kabinet volgens jou moeten besluiten? Het kabinet ...

- ... heeft hiermee de juiste maatregelen genomen: **44%**
- ... had meer maatregelen moeten versoepelen dan deze: **30%**
- ... had andere maatregelen moeten versoepelen dan deze: **6%**
- ... had niets moeten versoepelen, maar alle bestaande maatregelen moeten verlengen: **12%**
- ... had juist meer maatregelen moeten toevoegen: **5%**
- Weet niet / geen mening: **3%**

Begrotingstekort

Begrip, maar ook zorgen over grote overheidsuitgaven

Door de coronacrisis verwacht de Nederlandse overheid dit jaar 92 miljard euro meer uit te geven dan er binnenkomt. Dit is sinds de Tweede Wereldoorlog niet voorgekomen. Het kabinet gaat uit van lagere belastinginkomsten door bedrijven en burgers in betalingsproblemen en is daarnaast grote bedragen kwijt aan steunmaatregelen voor bedrijven.

Sommige deskundigen vinden dat de grote overheidsuitgaven nodig zijn om de schade aan de economie te beperken en mensen te helpen die getroffen worden. Ook denken zij dat de overheidsinkomsten weer oplopen zodra het weer beter gaat. Anderen vrezen dat de overheid op termijn moet bezuinigen om de uitgaven in de coronacrisis terug te betalen, zoals zij in de kredietcrisis van 10 jaar geleden deed.

Heb je er wel of geen begrip voor dat de Nederlandse overheid dit bedrag uittrekt om de coronacrisis te bestrijden?

- Veel begrip: **40%**
- Redelijk wat begrip: **44%**
- Weinig begrip: **8%**
- Geen begrip: **4%**
- Weet niet / geen mening: **4%**

In hoeverre maak je je er zorgen over dat de overheid de komende jaren moet bezuinigen door de grote uitgaven die het nu doet?

- Veel zorgen: **34%**
- Redelijk wat zorgen: **37%**
- Niet zo veel zorgen: **22%**
- Geen zorgen: **4%**
- Weet niet / geen mening: **3%**

KLM

KLM redden was een 'goed besluit'

In hoeverre is KLM volgens jou belangrijk voor Nederland?

Zeer belangrijk: **33%**
Redelijk belangrijk: **41%**
Niet zo belangrijk: **16%**
Helemaal niet belangrijk: **7%**
Weet niet / geen mening: **3%**

Door het afgenomen vliegverkeer sinds de coronacrisis loopt KLM een groot deel van haar inkomsten mis. Vorige week besloot het kabinet KLM 2 tot 4 miljard euro te lenen om te voorkomen dat het failliet gaat. Volgens het kabinet zorgt KLM voor veel banen en versterkt het de Nederlandse economie, omdat het Nederland verbindt met de rest van de wereld. Wel moet het bedrijf van het kabinet verduurzamen en de beloningen van de bedrijfstop aan banden leggen.

Sommige economen betwijfelen of KLM op deze manier gered had moeten worden. Zij menen dat er in de luchtvaart minder geld verdiend wordt dan voorheen en vinden dat andere bedrijven geholpen moeten worden. Ook denken zij dat andere vliegtuigmaatschappijen het gat op kunnen vullen als KLM wegvalt.

Vind je het een goed of slecht besluit van het kabinet om dit bedrag te investeren in KLM?

Een goed besluit: **58%**
Een slecht besluit: **23%**
Weet niet / geen mening: **19%**

KLM & andere belangrijke thema's

KLM, zorgpersoneel en werkgelegenheid belangrijk

Ben je het eens of oneens met de volgende stelling?

'Het kabinet moet zo veel investeren als nodig is om te zorgen dat KLM niet failliet gaat.'

Eens: **44%**
Oneens: **39%**
Weet niet / geen mening: **17%**

De volgende vragen gaan over de partij van jouw voorkeur. Vanaf het uitbreken van het coronavirus in Nederland is het hoofddoel van de overheid om het aantal coronabesmettingen terug te brengen. Sinds enkele weken is er in de politiek meer discussie over andere terreinen binnen de coronacrisis.

Naast het bestrijden van het virus zelf: op welke twee deelterreinen binnen de coronacrisis moet jouw voorkeurspartij zich vooral richten?

De gezondheid en bescherming van zorgpersoneel: **39%**
De gezondheid en bescherming van andere vitale beroepen (leraren, politie etc.): **25%**
De gevolgen van de coronacrisis voor het Nederlandse bedrijfsleven: **26%**
Werkgelegenheid en behoud van banen: **44%**
Het bewaken van de eenheid in de Nederlandse samenleving: **18%**
De mentale gezondheid van mensen die getroffen worden door de coronacrisis: **24%**
De steun aan andere Europese landen in de coronacrisis: **3%**
Anders, namelijk: **5%**
Weet niet / geen mening: **2%**

Oppositie

Ook andere thema's aankaarten

Door de coronacrisis is er in de huidige politiek minder aandacht voor andere thema's. Sommige politici vinden het niet gepast voor partijen om zich te profileren in crisistijd en vinden dat het aankaarten van andere thema's zoveel mogelijk uitgesteld moeten worden. Andere partijen vinden dat andere thema's niet kunnen wachten en de politiek daar ook in de huidige coronacrisis aandacht aan moeten besteden.

Wat vind je dat de partij van jouw voorkeur nu moet doen?

Mijn voorkeurspartij moet zich nu alleen richten op de coronacrisis en alles wat daar mee te maken heeft: **28%**

Mijn voorkeurspartij moet naast de coronacrisis nu ook andere politieke thema's aankaarten: **66%**

Weet niet / geen mening: **6%**

De volgende vraag is gesteld aan deelnemers die hebben aangegeven een voorkeur te hebben voor een van de huidige oppositiepartijen in de Tweede Kamer. Sommige oppositiepartijen hebben in de coronacrisis een felle houding tegenover het kabinetsbeleid dan andere partijen.

Wat moet volgens jou de houding van jouw voorkeurspartij zijn tegenover het kabinet? Mijn voorkeurspartij...

... moet vooral het kabinet ruimte geven om te doen wat hij nodig acht om de coronacrisis te bestrijden: **47%**

... moet vooral fel optreden tegenover de manier waarop het kabinet de coronacrisis bestrijdt: **42%**

Weet niet / geen mening: **11%**

50PLUS

Partij doet het redelijk, maar beeld wordt negatiever

De volgende vragen zijn gesteld aan deelnemers die hebben aangegeven een voorkeur te hebben voor de partij 50PLUS.

Hoe goed of slecht vind je dat 50PLUS het nu doet?

Heel goed: **11%**

Redelijk goed: **62%**

Redelijk slecht: **21%**

Heel slecht: **2%**

Weet niet / geen mening: **4%**

Is het beeld dat je van 50PLUS hebt in de afgelopen maand...

Positiever geworden: **12%**

Hetzelfde gebleven: **49%**

Negatiever geworden: **37%**

Weet niet / geen mening: **2%**

Geert Dales maakte bekend op te stappen als partijvoorzitter. Dat deed hij nadat diverse prominente 50PLUS-leden het vertrouwen in hem hadden opgezegd.

Dales zou volgens hen een weinig democratische stijl van leidinggeven hebben en partijleden met grof taalgebruik beledigen. Volgens Dales staan veel 'gewone' leden van 50PLUS achter hem. Hij denkt dat de discussie over zijn positie komt omdat hij zich kandidaat wilde stellen als Tweede Kamerlid bij de komende verkiezingen.

Hoeveel vertrouwen heb jij in Henk Krol in zijn functie als partijleider van 50PLUS?

Veel vertrouwen: **36%**

Redelijk wat vertrouwen: **51%**

Niet zo veel vertrouwen: **11%**

Geen vertrouwen: **0%**

Weet niet / geen mening: **2%**

Vind je het een goed of slecht besluit van Geert Dales om op te stappen als partijvoorzitter van 50PLUS?

Een goed besluit: **71%**

Een slecht besluit: **14%**

Weet niet / geen mening: **15%**

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden op 27 en 28 april 2020. Aan het onderzoek deden 23.505 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Het Opiniepanel bestaat uit ruim 65.000 leden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester:
jeroen.kester@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit 70.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen.

